

Toekomstperspectief voor landbouwers als plattelandsbeheerder

Erwin Wauters

Uitdagingen

- ▶ Landbouwers krijgen signalen vanuit markt en beleid om een bepaald landbouwsysteem te exploiteren
- ▶ In veel gebieden
 - Natuurlijke, politieke en socio-culturele beperkingen
 - Competitie voor grond, ook met niet agrarische actoren
- ▶ Gevolgen: situatie waarbij
 - Landbouwers een productiesysteem aanhouden dat onder die beperkingen slechts economisch suboptimaal kan werken
 - Maatschappij ook niet wint
 - Wederzijdse frustratie

Toekomstperspectief

- ▶ Landbouwsysteem dat
 - Voor goede landbouwers een leefbare manier van ondernemen kan zijn
 - Rekening houdt met de natuurlijke, politieke en socio-culturele beperkingen
- ▶ Welke trends zien we?
 - Verbreding

Verbreiding

Toekomstperspectief

- ▶ Landbouwsysteem dat
 - Voor goede landbouwers een leefbare manier van ondernemen kan zijn
 - Rekening houdt met de natuurlijke, politieke en socio-culturele beperkingen
- ▶ Welke trends zien we?
 - Verbreding
 - Verdieping

Verdieping

Nieuwste trend

- ▶ Productdifferentiatie
 - Nog vaak op individuele basis
 - Natuurlijk uitvloeisel van strategie van verdieping
- ▶ Productdifferentiatie in ketenverband
 - Verticale initiatieven
 - Horizontale initiatieven

Meerwaardecreatie via productdifferentiatie in ketenverband

BIOLOGISCH GRAS
VAN DE ABDIJ VAN
HERKENRODE

BIO GEITENMELK
VAN BOERDERIJ
'T GOERENHOF

HANDGESCHEPTE,
RAUWMELKSE GEITENKAAS
VAN KARDITSEL

Meerwaardecreatie via productdifferentiatie in ketenverband

- ▶ Meerwaardecreatie via productdifferentiatie in ketenverband
 - Wordt belangrijker in de toekomst
 - Is duidelijk andere strategie dan kostenefficiëntie door schaalvergroting, intensivering en modernisering
- ▶ Productdifferentiatie én schaal
- ▶ Meerdere landbouwers werken samen om een product te produceren en/of te vermarkten dat afwijkt van het standaardproduct, al of niet in vaste samenwerking met andere partners (verwerkers, vermarkters, ...)

Toekomstperspectief voor de landbouwsector

- ▶ Strategie van kostenverlaging via schaalvergroting, intensivering en modernisering
 - Daar waar er niet te veel belemmeringen zijn
 - “Meer met minder”
- ▶ Strategie van meerwaardecreatie via productdifferentiatie in een horizontaal of verticaal ketenverband
 - Daar waar er veel beperkingen zijn
 - “Anders maar beter (en minder?)”
- ▶ Maar ook: smart exit strategie
 - Daar waar en voor wie verder boeren niet aangewezen is
 - Smart exit: exit zonder sociaal-economische drama’s

Toekomstperspectief voor de landbouwsector

- ▶ Strategieën van meerwaardecreatie door productdifferentiatie in een ketenverband én smart exit strategieën
 - Onderzoek en beleid focust nog (te) vaak op de strategie van kostenefficiëntie
- ▶ Beleid en onderzoek meer richten op strategie van meerwaardecreatie en op smart exit strategie
- ▶ Gebiedsontwikkeling
 - Welke gebieden zijn geschikt voor welke strategie?
 - Gebiedsontwikkeling en meerwaardecreatie: weg van de polarisatie?
 - × Natuur uitspelen voor meerwaardecreatie
 - × Nieuwe activiteiten gebruiken voor meerwaardecreatie

